

RIIGIKOHUS
PÕHISEADUSLIKKUSE
JÄRELEVALVE KOLLEEGIUM

Riigikogu

Õiguskantsler

Justiits- ja digiminister

Vabariigi Valitsus

Sotsiaalkindlustusamet

29.05.2026 nr 5-26-26/3

PSJV nr 5-26-26

Arvamuse küsimine

Tartu Halduskohus tunnistas 24.04.2026. a otsusega haldusasjas nr 3-25-3166 põhiseadusega vastuolus olevaks perehüvitiste seaduse (PHS) § 39 lg 3 p-i 2, mille kohaselt enneaegsete laste vanemate jagatav vanemahüvitise arvestusperiood arvutatakse lapse tegeliku sünnikuupäeva järgi. PHS § 39 lg 3 st. enneaegsete laste vanemate jagatav vanemahüvitis tuleks arvutada lapse eeldatava sünnikuupäeva järgi PHS § 39 lg 3 punktis 1 märgitud ema vanemahüvitise arvestusperioodi alusel.

Palun esitage Riigikohtule eelnimetatud taotluse alusel algatatud põhiseaduslikkuse järelevalve asjas arvamus esimesel võimalusel, kui mitte hiljem kui **22. juunil 2026**. Pärast vastamise tähtaja möödumist saabunud arvamuse võib Riigikohus jätta tähelepanuta.

Palun kõigil menetlusosalistel vastata muuhulgas järgmistele küsimustele:

- Kui kaebaja taotles jagatavat vanemahüvitist, siis kas SKA pidanuks kohaldama PHS § 45 lg-t 3 ja jätma vanemahüvitise suuruse ümber arvutamata?
- Kas kehtivat PHS § 39 lg 3 p-i 2 saab tõlgendada selliselt, et ka jagatava vanemahüvitise arvestusperiood on lapse *eeldatavale* sünnikuule eelnenud 21 kalendrikuud, milles on maha arvestatud lapse *eeldatavale* sünnikuule eelnenud üheksa kalendrikuud?
- Mis tagajärgi tooks kaasa see, kui kõik vanemahüvitise liigid oleksid seotud lapse eeldatava sünnitähajaga, (a) riigi ja (b) vanemahüvitise saajate jaoks?

Palun Sotsiaalkindlustusametil vastata lisaks ka järgmistele küsimustele:

- Kas ja milliseid ümberkorraldusi peaks SKA oma tööprotsessides ja/või infosüsteemides tegema, kui jagatava vanemahüvitise arvestusperiood lähtuks lapse eeldatavast sünnikuust, mitte tegelikust sünni ajast?

- Kas SKA-le on teada, milline oleks rahaline mõju SKA eelarvele, kui jagatava vanemahüvitise arvestusperiood lähtuks lapse eeldatavast sünni ajast (arvestades, et osa lapsi on enneaegsed, osa üle kantud)?
- Millised on PHS § 45 lg 3 tüüpilised rakendamisjuhud SKA praktikas?
- Miks ei tuginenud SKA PHS § 45 lg-le 3 olukorras, kus sama vanem taotles sama lapse eest vanemahüvitist ning säte ei erista vanemahüvitiste liike?

Palun teatage Riigikohtule esindaja andmed (nimi, isikukood ja e-posti aadress), kellele Riigikohus teeb kõik kohtumenetluse dokumendid nähtavaks avalikus e-toimikus. Palun teatage esindaja andmed arvestusega, et arvamus jõuaks Riigikohtusse tähtaegselt.

Põhiseaduslike institutsioonide arvamused avaldab Riigikohus oma veebilehel, mistõttu palun esitage arvamus ilma isikuandmeteta.

Samaks tähtjaks on vastust küsitud ka kaebajalt.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kadri Nõmm
Riigikohtu sekretär